

ARNAU GIFREU CASTELLS

R E S U M C V

Professor, investigador i realitzador en l'àmbit de l'audiovisual i el multimèdia. Doctor en Comunicació i Màster en Arts Digitals per la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Llicenciat en Comunicació Audiovisual per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Investigador afiliat del Open Documentary Lab (MIT, Massachusetts Institute of Technology) i membre de la organització i-docs, del i-docs Lab i de la i-docs Conference (University of the West of England). Professor de la Universitat de Vic (UVIC) i consultor de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). També exerceix com a professor en diferents postgraus, destacant el Màster en Documental Creatiu i el Màster en Disseny i Gestió de la Producció Audiovisual (UAB). Ha publicat diferents capítols de llibres i articles sobre la seva àrea d'investigació, la no ficció interactiva i transmèdia i el cas específic del documental interactiu.

Ha estat coorganitzador de varies edicions del Musiclip Festival (2009-2011), coordinador de l'e-Week (Setmana Digital de Vic 2012) i de la secció interactiva del Docs Barcelona (2013). També ha estat col·laborador del European Youth Award (ICNM 2011-2012) i membre de la Comissió Internacional/Territori del "Barcelona Laboratori Cultural" (BLC).

Ha estat professor de la Universitat Ramon Llull (URL) i la Universitat de Vic (UVIC, 2006-2013), exercint la direcció de Projectes Finals de Carrera (PFC) i els Treballs Finals de Grau (TFG) en l'especialitat de Multimèdia, com a fundador i coordinador del UVIC_Lab i del Màster en Comunicació Digital Interactiva, com a membre del GRID (Grup de Recerca en Interaccions Digitals) i com a membre del Consell d'Estudis dels graus en Comunicació Audiovisual (FEC) i Multimèdia (EPS). És també col·laborador del grup de recerca Digidoc (UPF). En relació a estades de recerca, ha estat professor investigador a la Universitat de Harvard (Harvard Metalab 2013) i a la Universidad de York (Future Cinema Lab, Canadà 2011-2012), i professor visitant a la TAMK (Tampere University of Applied Sciences, Finlàndia 2011), i a la Università degli Studi di Milano (Itàlia 2012).

Ha format part de diferents jurats, destacant el EYA Grand Jury (European Youth Awards 2012) i el Festival de Curtmetratges de Manlleu (2011), entre d'altres. Fundador i coordinador dels projectes interDOC i INF (Interactive NonFiction), observatoris i programes de producció del documental interactiu i la no ficció interactiva.

Ha treballat y col·laborat en tasques de realització en televisions com 25TV o TVC i en productores com Tasmania Films o MediaPro. Ha estat cap de redacció de la revista "Ictineus" (DGR - Generalitat de Catalunya, El Periódico de Catalunya). En relació a l'àmbit dels projectes interactius, ha produït i codirigit documentals interactius com "Metamentaldoc", "En un xip multicolor" i "I tu qui ets", entre d'altres, i ha col·laborat en el disseny i creació de la navegació de diferents portals, destacant la producció per al grup d'investigació UNICA, el portal de l'Observatori de la Producció Audiovisual (OPA) i la revista digital Formats, tots ells vinculats a la Universitat Pompeu Fabra. També ha participat en la projecció de visuals en diferents esdeveniments (VI).

C V C O M P L E T :

http://www.agifreu.com/interactive_documentary/arnau_gifreu_full_cv.pdf

PROJECTES RELACIONATS

COME / IN / DOC

[HTTP://WWW.COMEINDOC.COM](http://www.comeindoc.com)

Meta-documental interactiu que té com a objectiu reflexionar sobre el gènere documental interactiu. Aquest projecte transmèdia té com a objectiu aconseguir una comprensió més profunda d'aquest nou gènere documental al trobar-nos en el moment històric adequat per a reflexionar-hi. El projecte es va basar inicialment en una extensa investigació duta a terme des de 2007 a 2012. La tesi doctoral va incloure sis estudis interactius de casos de no ficció, que van constituir la segona etapa del projecte. A la tercera fase, la informació teòrica obtinguda durant el període de recerca - el contingut - i l'experiència adquirida en el disseny de les interfícies - la forma - es varen combinar per formar aquest projecte final.

La primera part del projecte consisteix en un documental lineal amb expansió no lineal que complementa i enriqueix la visió tradicional, i dues seccions addicionals que fan possible la recerca per temes i experts. La segona part del projecte inclou la instal·lació del documental interactiu, la qual pot ser utilitzada en esdeveniments a partir de pantalles tàctils que s'utilitzen per seguir un recorregut que consta de deu preguntes principals i les respostes de deu experts en aquesta àrea específica.

MIT
Open Documentary Lab
[HTTP://OPENDOCLAB.MIT.EDU](http://opendoclab.mit.edu)

Investigador associat del laboratori de documental del MIT (Massachusetts Institute of Technology), aportant contingut teòric, entrevistes, anàlisi per a la base de dades i organitzant esdeveniments conjunts per a la xarxa de documental interactiu.

i - Docs
[HTTP://I-DOCS.ORG](http://i-docs.org)

Membre del grup i-docs (Conferència + portal + lab)
Primer grup de recerca, conferència internacional i laboratori dedicat a l'estudi del documental interactiu (2011-2013).

IDN
[HTTP://IDN.ORG](http://idn.org)

Primera xarxa internacional del documental interactiu. Formada pel MIT Opendoclab, el grup i-docs i la Universitat de Concòrdia de Montreal, Canadà.

MetamentalDOC
[HTTP://WWW.METAMENTALDOC.COM](http://www.metamentaldoc.com)

Documental interactiu sobre el gènere documental i el cinema documental d'autor. Des del punt de vista del concepte central d'aquesta obra, és una aplicació interactiva a mig camí entre el gènere documental - com es pot veure a la secció d'entrevistes i la peça documental en si - i una obra de divulgació cultural amb un objectiu didàctic i pedagògic - com es pot veure en el recorregut històric i la secció de l'aula virtual -.

En un xip multicolor
[HTTP://XIPMULTICOLOR.COM](http://xipmulticolor.com)

Documental interactiu desglossat per temes i vídeos que expliquen conceptes desconeguts sobre la figura de Neil Harbisson, un cyborg sonocromàtic que només hi veu en blanc i negre. A l'espai interactiu, l'usuari pot experimentar la sensació de crear el seu propi so i imatge, amb la possibilitat de compartir-lo en les xarxes socials i publicar-lo a la galeria en línia.

InterDOC
[HTTP://WWW.INTER-DOC.ORG](http://www.inter-doc.org)

Projecte i plataforma web pensat com una eina per a l'anàlisi, la producció i l'intercanvi del gènere documental interactiu i la no ficció interactiva.

InterDOCS
Barcelona 2013
[HTTP://WWW.DOCSBATCHLONA.COM/ES](http://www.docsbarecelona.com/es)

Primer simposi llatí dedicat a l'estudi del documental interactiu. Part del Festival Internacional de Cinema Documental "DOCS Barcelona", del 28 al 2 de maig de 2013, Barcelona.

EL DOCUMENTAL INTERACTIU COM A NOU GÈNERE AUDIOVISUAL

ESTUDI DE L'APARICIÓ DEL NOU GÈNERE, APROXIMACIÓ A LA SEVA
DEFINICIÓ I PROPOSTA DE TAXONOMIA I D'UN MODEL D'ANÀLISI A
EFECTES D'AVUACIÓ, DISSENY I PRODUCCIÓ

ÍNDEX COMPLET:

http://www.agifreu.com/interactive_documentary/arnau_gifreu_phd_full_index.htm

ARNAU GIFREU CASTELLS

Investigador, docent i productor de documentals interactius.

Marc conceptual i estudi taxonòmic del documental interactiu (PhD).

Articles, capítols de llibres i presentacions en diferents congressos nacionals i internacionals.

Investigador afiliat del MIT Open Documentary Lab.

Membre de la Comunitat i-docs (coeditor del portal), el Laboratori i la Conferència, el primer grup de recerca i conferència internacional dedicada a l'estudi del documental interactiu.

Consultor i professor de la primera especialització en el documental interactiu per al Màster en Documental Creatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Diversos projectes supervisats - teòrics i prototips - durant els set anys al càrrec de la direcció dels Projectes de Final de Carrera i Treballs Fi de Grau de la Llicenciatura de Comunicació Audiovisual a la Universitat de Vic (Especialitat Multimèdia).

Capdavanter a Espanya en la producció des del punt de vista de l'educació i la formació (Universitat de Vic).

Director de la plataforma Interdoc (2011) i del projecte INF (Interactive NonFiction), programes i iniciatives que incentiven la producció d'aquesta àrea específica.

RESUM INDEX TESI DOCTORAL

Introducció

CAPÍTOL 1

Plantejament. Pregunta i hipòtesis d'investigació

Objecte d'estudi. Objectius de la investigació i preguntes preliminars

Introducció metodològica i estructura del treball

Citació de textos en la recerca i introducció a l'anàlisi

Aportacions originals de la tesi doctoral

PART 1

PRECEDENTS I CONTEXT DE L'AUDIOVISUAL INTERACTIU

CAPÍTOL 2

EVOLUCIÓ DEL GÈNERE DOCUMENTAL I DEL MITJÀ DIGITAL

El gènere documental. Aproximació i tipologies

El gènere cinematogràfic documental

Propostes de tipologies del documental

El mitjà digital interactiu

Els capdavaners del mitjà digital i la tecnologia digital

Consolidació del programa interactiu. L'hipermèdia, el multimèdia i Internet

Evolució combinada del gènere documental i el mitjà interactiu

Eixos cronològics generals

Evolució històrica paral·lela experimentada pel mitjà digital i el gènere documental fins a la seva confluència. Eixos temporals destacats

Narrativa transmèdia

Aproximació a la nova modalitat narrativa

Cap a una definició del relat transmèdia

Exemples de la narració transmèdia

Característiques de les narratives transmèdia

Perspectives de desenvolupament

CAPÍTOL 3

ELS GÈNERES DE LA NO FICCIO AUDIOVISUAL I INTERACTIVA

No ficció audiovisual

Reportatge audiovisual

Assaig fílmic

Documental cinematogràfic i televisiu

No ficció interactiva

Ciberperiodisme/reportatge interactiu

Assaig interactiu

Documental interactiu

PART 2 EL DOCUMENTAL INTERACTIU, UN NOU GÈNERE AUDIOVISUAL

CAPÍTOL 4 APARICIÓ, EMERGÈNCIA, CONSOLIDACIÓ I DIVERSIFICACIÓ DEL DOCUMENTAL INTE- RACTIU

Aparició del documental interactiu
(1980 - 1990)
Precedents i antecedents. Naixement del documental
interactiu (fora de línia i instal·lació interactiva
documental)

Experimentació del documental interactiu
(1990 - 2000)
Emergència experimentació amb el documental
interactiu per a diferents suports (fora de
línia, en línia i instal·lació)

Consolidació del documental interactiu
(2000 - 2010)
Consolidació i ampliació dels suports d'exhibició del
documental interactiu

Diversificació del documental interactiu. Últimes
tendències
Vers una producció diversificada de documentals
interactius

Quadre resum amb períodes, tecnologia i exemples
associats a cada etapa del documental interactiu

CAPÍTOL 5 DEFINICIÓ I CARACTERITZACIÓ

Documental lineal i representació de la realitat

Principals elements que configuren l'expansió del
documental

Aproximació a la definició de documental interactiu

Característiques bàsiques del documental interactiu

Interactivitat: conceptes, modes d'ús i classificacions

Multimodalitat: les modalitats de navegació i
d'interacció

CAPÍTOL 6 TRANSFORMACIONS DELS PROCESSOS DE PRODUCCIÓ I CIRCULACIÓ I PROPOSTA DE TAXONOMIA

Canvis dels rols tradicionals en els processos del
documental

Vers una proposta de taxonomia general dels
documentals interactius

CAPÍTOL 7 AVALUACIÓ DE L'ESTAT DE L'ART EN RELACIÓ A LA TEMÀTICA, LES PLATAFOR- MES I L'EXPERIÈNCIA DE L'USUARI

Avaluació de l'estat de l'art en relació a la temàtica

Avaluació de l'estat de l'art en relació a la
plataforma i/o suport

Avaluació de l'estat de l'art en relació a
l'experiència de l'usuari

CAPÍTOL 8 MODEL DE CATEGORITZACIÓ PER A L'ANÀLISI I LA PRODUCCIÓ

Proposta de categories, subcategories i indicadors.
Quadre-resum del model

Categoria A: Producció i circulació

Categoria B: Integració i navegació

Categoria C: Estructuració dels continguts

Categoria D: Modalitats de navegació i interacció

Categoria E: Modalitats de representació de la
realitat

Aplicació del model d'anàlisi
El cas del projecte Guernica, pintura
de guerra (2007)

CAPÍTOL 9 CONCLUSIONS. L'EMERGÈNCIA D'UN NOU GÈNERE AMB FUTUR

Annexos Resum estat de desenvolupament
Taula resum dels projectes analitzats en la recerca doctoral
Aplicació en l'àmbit de l'educació i ensenyament
interDOC. Projecte de plataforma web i observatori